

Raadsvoorstel griffie

Portefeuillehouder: Gemeenteraad		Opgesteld door: Frank Boelkens, Griffie
Besluitvormende vergadering: 22 juni 2023		Raadsnummer 2023-043
Titel / onderwerp: Vaststellen Rekenkamerverordening 2023		
Samenvatting: Iedere gemeente moet volgens de Gemeentewet een rekenkamer hebben. De rekenkamer is een 'instrument van de gemeenteraad' dat onderzoek doet naar de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Omdat veel decentrale rekenkamers een slapend bestaan leidden, is de minister in 2019 met een plan gekomen om de onderzoeksbevoegdheden van rekenkamers uit te breiden. Dit heeft geleid tot de Wet versterking decentrale rekenkamers. Door deze wet kunnen rekenkamers nu onderzoek instellen naar contracten van de gemeente met privaatrechtelijke rechtspersonen waarmee bijvoorbeeld zorg of maatschappelijke ondersteuning in het sociale domein wordt ingekocht. Ook de mogelijkheden om onderzoek te doen naar subsidies, garanties en leningen is verruimd. Tenslotte krijgen decentrale rekenkamers meer mogelijkheden om onderzoek te doen naar privaatrechtelijke rechtspersonen waarin verschillende overheidsorganen samenwerken. De 'spelregels' van de rekenkamer zijn vastgelegd in de 'Verordening op de Rekenkamer gemeente Nieuwkoop'. Hierin is geregeld hoe de rekenkamer opereert, bijvoorbeeld hoe zij tot een beslissing tot het uitvoeren van een onderzoek komt en bij welke entiteiten de rekenkamer onderzoek mag doen. Deze verordening moet als gevolg van de invoering van de Wet versterking decentrale rekenkamers worden geactualiseerd. Bovengenoemde verruiming van bevoegdheden dient in de nieuwe verordening te worden opgenomen. Deze verruiming van bevoegdheden brengt ook andere wijzigingen met zich, waarvan de voornaamste zijn: een langere benoemingstermijn van de directeur (6 jaar) en de verplichting tot benoeming van een plaatsvervangend lid en secretaris. Gelijktijdig met vaststellen van de nieuwe verordening voorziet dit raadsvoorstel in de benoeming van zo'n plaatsvervangend lid en secretaris en wel in de persoon van de heer Tim Kunis.		

Voorgesteld besluit:

De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:

1. De Verordening Rekenkamer gemeente Nieuwkoop 2023 vast te stellen;
2. de heer Tim Kunis MSc. van het bureau Necker van Naem te benoemen als plaatsvervangend lid van de rekenkamer.
3. de heer Tim Kunis MSc. van het bureau Necker van Naem in handen van de burgemeester de eed of belofte te laten afleggen.

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding

Tijdens de besluitvormende vergadering van 23 februari 2023 is de heer P.J. (Job) van Meijeren van het bureau Necker van Naem reeds benoemd tot rekenkamerdirecteur voor een periode van zes jaar. De Nieuwkoopse Verordening op de Rekenkamer voorzag destijds nog niet in de mogelijkheid tot benoeming voor zes jaren. De Gemeentewet deed dit al wel als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet versterking decentrale rekenkamers. Destijds is opgemerkt dat de verordening hierop - en op de nodige andere punten als gevolg van het inwerkingtreden van die wet - nog aangepast moest worden. Met deze nieuwe verordening worden alle wijzigingen als gevolg van de Wet versterking decentrale rekenkamers in één keer verwerkt. Deze verordening treedt tevens met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2023.

De aanleiding voor de totstandkoming van de Wet versterking decentrale rekenkamers was dat veel rekenkamers en rekenkamercommissies jarenlang een slapend bestaan leidden. In veel gemeenten waarin na de inwerkingtreding in 2006 van het deel van de Wet dualisering gemeentebestuur dat de (instelling van de) rekenkamer regelde, werd gekozen voor de inrichting van enigerlei vorm van rekenkamerfunctie, werd nauwelijks of zelfs in het geheel geen invulling gegeven aan serieus rekenkameronderzoek. Deze gemeenten gaven hierdoor onvoldoende of geheel geen uitvoering aan de wettelijke plicht om met behulp van een rekenkamerfunctie te voorzien in onderzoek naar de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. De Wet versterking decentrale rekenkamers wijzigt de Gemeentewet – en andere wetten – in verband met het afschaffen van de decentrale rekenkamerfunctie en het uitbreiden van de bevoegdheden om decentrale rekenkamers te versterken. Als gevolg hiervan moet elke gemeente een onafhankelijke rekenkamer instellen. De wet versterking decentrale rekenkamers breidt ook de onderzoeksbevoegdheden van rekenkamers uit. Zo kan zij onderzoek instellen naar de contracten met privaatrechtelijke rechtspersonen waarmee bijvoorbeeld zorg of maatschappelijke ondersteuning in het sociale domein wordt ingekocht. Ook de mogelijkheden om onderzoek te doen naar subsidies, garanties en leningen is verruimd. Tenslotte krijgen decentrale rekenkamers meer mogelijkheden om onderzoek te doen naar privaatrechtelijke rechtspersonen waarin verschillende overheidsorganen samenwerken. De wet is 1 januari 2023 in werking getreden.

Hoewel Nieuwkoop al een rekenkamer had – en geen rekenkamerfunctie waarbij raadsleden zitting namen in de rekenkamer – vereist de onderhavige wijziging van de Gemeentewet toch enkele aanpassingen van de Nieuwkoopse Verordening Rekenkamer. De huidige verordening stamt nog uit de tijd van de herindeling en is voor het laatst gewijzigd in 2018.

Eén van de aanpassingen betreft het opnemen van een bepaling die de benoeming van een plaatsvervangend lid regelt. Dit raadsvoorstel regelt tevens de benoeming van dat plaatsvervangend lid door de heer Tim Kunis van het bureau Necker van Naem als zodanig te benoemen.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Zie onder "inleiding / aanleiding". Voldoen aan wetgeving om zo de rol van de rekenkamer te versterken.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

De huidige Verordening Rekenkamer stamt nog uit de tijd van de herindeling en is voor het laatst gewijzigd in 2018.

23 februari 2023 is de heer P.J. (Job) van Meijeren reeds benoemd tot rekenkamerdirecteur voor een periode van zes jaar (2023-016). Zie verder onder "Inleiding / aanleiding".

Deze verordening treedt tevens met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2023.

Participatie / betrokken partijen / personen

De nieuwe verordening is ter controle voorgelegd aan de rekenkamerdirecteur en de (te benoemen) plaatsvervanger tevens secretaris (zie toelichting onder 'Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen'). Op 25 mei is deze verordening voorgelegd aan de klankbordgroep rekenkamer. Dit heeft niet tot wijzigingen geleid.

Duurzaamheidsaspecten

Niet van toepassing.

Gezondheid

Niet van toepassing.

Varianten met argumenten voor en tegen

Verordening niet aanpassen

Wanneer de verordening niet wordt aangepast, blijft de oude verordening van kracht. Deze verordening is niet meer actueel. Zo voorziet de oude verordening niet in de benoeming van de directeur voor een periode van 6 jaar, in de benoeming van een plaatsvervangend lid en in de benoeming van een secretaris. Dit is wettelijk wel verplicht.

Voorgesteld besluit

1. De Verordening Rekenkamer gemeente Nieuwkoop 2023 vast te stellen;
2. de heer Tim Kunis MSc. van het bureau Necker van Naem te benoemen als plaatsvervangend lid van de rekenkamer;
3. de heer Tim Kunis MSc. van het bureau Necker van Naem in handen van de burgemeester de eed of belofte te laten afleggen.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

De huidige Verordening Rekenkamer stamt nog uit de tijd van de herindeling en is voor het laatst gewijzigd in 2018. De wet versterking decentrale rekenkamers brengt de nodige wijzigingen met zich waardoor veel artikel zouden wijzigen. Daarom is besloten een geheel nieuwe verordening op te stellen en de oude in te trekken in plaats van de huidige verordening te wijzigen. Dit bood tevens de gelegenheid een wat logischere redactie van de artikelen aan te brengen.

Naast de hierboven reeds genoemde verlenging van de benoemingstermijn en benoeming van een plaatsvervangend lid en secretaris, omvat een andere wijziging die in deze verordening is doorgevoerd, de opname van een artikel dat het college verplicht stelt jaarlijks een overzicht van de aan het college gedane aanbevelingen van de rekenkamer, vergezeld van zijn standpunt daaromtrent en van de wijze waarop aan de aanbevelingen vervolg is gegeven (artikel 10). Het is aan de raad het college mee te geven op welke wijze zij hier jaarlijks over geïnformeerd wenst te worden en te bepalen op welke wijze besloten wordt dat de aanbevelingen naar het oordeel van de raad zijn opgevolgd.

Dit raadsvoorstel voorziet in de benoeming van een plaatsvervangend lid van de rekenkamer. Bestendige praktijk (bij andere gemeenten) is om de secretaris van de rekenkamer als plaatsvervanger aan te wijzen. Dit betreft de heer Tim Kunis van het bureau Necker van Naem. De beëdiging van de heer Kunis hoeft niet ten overstaan van de raad plaats te vinden, maar kan plaatsvinden op het kantoor van de burgemeester. Indien de heer Kunis niet meer in dienst is van het betreffende bureau, zal binnen dat bureau naar een opvolger gezocht moeten worden. Deze persoon

zal dan weer door de raad benoemd moeten worden (via een raadsbesluit) en de eed of belofte moeten afleggen.

Financiële en Juridische gevolgen

De verordening vermeldt (in artikel 13) dat de raad jaarlijks bij de begroting een bedrag beschikbaar stelt aan de rekenkamer. De rekenkamer doet binnen dit budget uitgaven ten behoeve van de uitvoering van haar taken. Hieronder vallen ook de vergoeding voor de werkzaamheden van de directeur en diens plaatsvervanger.

Bijlagen

- Verordening Rekenkamer 2023 (vast te stellen)
- VNG ledenbrief + Modelverordening VNG (achtergrondinformatie)

Advies meningsvormende raad II 8 juni 2023

De raad heeft voldoende informatie om een besluit te nemen. Het wordt een hamerstuk in de volgende besluitvormende raadsvergadering.